Okulöncesi Eğitim Öğretmenlerinin Çocukları Tanıma ve Değerlendirme Amaçlı Yapılan Çalışmalara İlişkin Görüşleri[1]

The Opinions of the Pre-School Teachers about the Works Conducted for Identification and Assessment of Children[2]

G¿lin YILMAZ TOPUZ
Milli E Ûitim Bakanlē Ûē, T¿rkiye
gulintster@gmail.com

¥zlem Melek ERB KL KAYA
Anadolu ¦niversitesi, T¿rkiye
omkaya@anadolu.edu.tr

Öz

¢ocuklarē tanēma ve deÛerlendirme onlara uygun eÛitim ortamlarē hazērlamanēn temel takēdēr. ¦lkemizde uygulanan okul°ncesi eÛitim programlarē ve ilgili y°netmelikler °Ûretmenlere bu s¿re- ile ilgili °nemli g°rev ve sorumluluklar y¿klemektedir. Ancak s¿recin uygulayēcēsē olan °Ûretmenlerin bu konudaki g°r¿kleri istenilen sonuca ulakēlmasēnda son derece °nemlidir. Okul°ncesi eÛitim °Ûretmenlerinin -ocuklarē tanēma ve deÛerlendirme ama-lē yapēlan -alēkmalara ilikkin g°r¿klerini almayē ama-layan bu arakt ērma, tarama modelinde olup nitel y°ntem kullanēlarak ger-eklektirilmiktir. ¢alēkma grubunu Eskikehir il merkezinde MEBôna baÛlē resmi anaokullarē ve ilkokullar b¿nyesindeki anasēnēflarēnda g°rev yapan toplam 34 °Ûretmen oluktурmuktur. Veriler yarē yapēlandērēlmēk g°r¿kmeler ile toplanmēk, betimsel analiz y°ntemiyle -°z¿mlenmik ve g°r¿kmelerden doÛrudan alēntēlarla desteklenmiktir. Arakt ērma sonucunda elde edilen bulgulara g°re; °Ûretmenler -ocuklarē tanēma ve deÛerlendirme s¿recini gerekli g°rmekte, genellikle g°zlem ve g°r¿kme tekniklerini uygulamaktadērlar. ¥Ûretmenler -oÛunlukla gelikim raporu, sistematik g°zlem formu, oyun g°zlem formu doldurduklarēnē ve anekdot kaydē tuttuklarēnē dile getirmiklerdir. Ancak bir b°l¿m¿ -alēkmalarēnē sistemli bir bi-imde y¿r¿t¿rken bir b°l¿m¿ sistemsiz g°zlem yapmakta ve bu -alēkmalar daha -ok °Ûrenme merkezlerinde oyun zamanēnda ger-eklektirilmektedir. ¥Ûretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deÛerlendirme s¿recinden elde ettikleri verileri gelikim raporu yazmada, ailelere bilgi verirken ve etkinliklerini planlarken kullandēklarē ancak bir b°l¿m¿n¿n ise bu bilgileri hi- kullanmadē Ûē belirlenmiktir. ¥Ûretmenlerin -oÛunlukla sēnēflardaki -ocuk sayēsēnēn fazla olmasē

[1] Bu makale ñOkul°ncesi EÛitim ¥Ûretmenlerinin ¢ocuklarē Tanēma ve DeÛerlendirme Ama-lē Yapēlan ¢alēkmalara Klikkin G°r¿kleriò adlē y¿ksek lisans tezinden ¿retilmiktir.
[2] Arakt ērma makalesi, Klk g°nderim tarihi: 21.12.2015 Kabul tarihi: 22.01.2015

nedeniyle tanēma deĵerlendirme s¿recine zaman ayērabilmede ve ailelerle ikbirliĵi yapmada g¿-l¿k yakadēklarē g°r¿lm¿kt¿r. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde kullanēlan formlarda d¿zenleme yapēlmasē, sēnēflardaki -ocuk sayēsēnēn azaltēlmasē ve bu s¿re-te rehber °ĵretmenlerden yararlanēlmasē °ĵretmenlerin °nerileri arasēnda yer almēktēr.

Anahtar Kelimeler: ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme, ¥ĵretmen g°r¿kleri, Okul°ncesi eĵitim.

Abstract

Identification and assessment of children is the keystone of creating an appropriate educational environments for them. The preschool programs applied in Turkey and related regulations give teachers important duties and responsibilities within the process. However the views of the teachers who are practicers of this process are extremely important to reach the aimed results. This research aiming to get the views of preschool teachers about the practices on children is in survey model and is carried out by using qualitative method. The study group consists of 34 preschool teacher working at independent public preschool and preschool within the primary schools in Eskisehir depending on National Ministry of Education. The data is collected by semi-structured interviews, and analyzed by descriptive analysis method and analysis are supported by direct quotes from the interviews. According to the findings, the teachers find the process identification and assessment of children necessary for kids and they are generally using observation and interview techniques. These teachers stated that they mostly filled progress report, systematic observation form, play time observation form and kept record anecdotes. However, while some of them were working systematically, some of the teachers were making unsystematic observations and these evaluations in the process of were mostly made the free play time activity. It is found that the teachers used information gathered during the assessment process to write a progress report, to inform parents and to plan activities but some of the teachers have never used them at all. It is seen that because of excessive number of students, teachers had difficulty in spending time for identification and assessment of children and collaborating with family. Teachers suggested making regulations on the forms used for identification and assessment of children, reducing the number of students in the classrooms and taking support from school counselor.

Keywords: Identification and assessment of the children, Views of teachers, Preschool education.

Giriş

Her insan farklē bir d¿nyadēr. Bir-ok farklē ºzelliĵe sahip olarak d¿nyaya gelmeleri ve farklē -evrelerde yetiкmeleri bireyler arasē farklēlēklarēn temel nedenleri arasēndadēr. Bu farklēlēklar i-erisinde, bireyi tanēma hizmetlerine gereken ºnemin verilmesi, eĵitim ve ºĵretimi bireylerin geliкim d¿zeylerine gºre d¿zenleyebilmek a-ēsēndan ºnemli ve gereklidir (Bakērcēoĵlu, 1997). Bireyi tanēma genel olarak, bir insanēn hangi ºzelliklere ne derecede sahip oldu ĵunu bilmek demektir. Bireyin sahip oldu ĵu ºzelliklerin ayrēntēlē olarak bilinmesi, onun kendini tanēmasē ve

geliкtirmesi i-in de gereklidir. Bireyler arasē farklēlēklarē ortaya -ēkarmak ve bu farklēlēklarē oluкturan ºzellikleri a-ēsēndan geliкimine katkēda bulunmak; eĵitimde, rehberlik yoluyla bireyi tanēmanēn amacēdēr (Taner, 2005). ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ise; -ocuklarla ilgili t¿m bilgileri tutarlē, objektif bir кekilde -eкitli ara-lardan yararlanarak sistematik olarak toplama, kayēt altēna alma ve bunlarē deĵerlendirerek anlamlē bir karar verme s¿recidir. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme, onlara uygun eĵitim ortamlarē hazērlamanēn temel taкēdēr. Okulºncesi dºnemde -ocuĵu tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde bu nedenle okulºncesi º ĵretmeni b¿y¿k ºnem taкēmaktadēr. Okulºncesi º ĵretmenlerinin -ocuklarē d¿zenli olarak deĵerlendirmeye yºnelik -alēкmalar ger-ekleкtirmeleri gerekmektedir (Saĵlam, 2008).

Okulºncesi dºneme baкlamadan ºnce -ocuklar, okula farklē yaкantēlar ge-irerek gelmektedirler. Her -ocuk, geliкimi birbirine benzer gºr¿nmekle birlikte, farklē yetenek, ilgi ve yaкantēlara sahiptir. Aynē yaк grubunda olsalar bile zihinsel, bedensel ve psikolojik geliкimleri farklē olabilmektedir. Bu farklēlēk i-inde, eĵitim ve º ĵretimi baкarēyla s¿rd¿rebilmek i-in, º ĵretimi bireysellеktirmek ve º ĵrencileri beden geliкimi, ailesi ve yaкadēĵē -evre, saĵlēk durumu, ilgi ve yetenekleri, kiкilik ºzellikleri, ge-miк yaкantēlarē gibi bir-ok yºnleri ile tanēmak gerekmektedir (MEGEP Projesi, 2006). ¥ĵretmenin -ocuĵun geliкimsel ºzellikleri ve bireysel farklēlēklarēnē bilmesi; º ĵrenme deneyimlerini bu yºnde planlayabilmesi, materyalleri gereksinimlerine gºre se-ebilmesi ve elde ettiĵi sonu-lara gºre programē tekrar yapēlandērabilmesi a-ēsēndan ºnemlidir (McAfee ve Leong, 2007). Okullarēn kimilerinde psikolojik danēкma ve rehberlik servisi ya da uzman olmamasēndan dolayē okulºncesi dºnemde, º ĵrenciyi tanēma ve deĵerlendirme iкi yalnēzca º ĵretmene d¿кmektedir. Okulºncesi º ĵretmenleri -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde bir-ok yºntem ve teknikten yararlanabilmektedirler. ¢ocuklardaki geliкimi takip etmeyi kolaylaкtēran portfolyo, gºzlem formlarē, anekdot kayētlarē, kazanēm deĵerlendirme formlarē, geliкim raporlarē, gºr¿кmeler -ocuklarēn seviyesinin belirlenmesi ve

yapēlan deĵerlendirmelerin program ve ºĵretim ile iliĸkilendirilmesi a-ēsēndan ºnemli bir yere sahiptir (Epstein, Schweinhart, DeBruin- Paraecki, Robin ve Robin, 2004). Ayrēca, gºzlem ve gºzleme dayalē farklē bir-ok teknik ile oyun temelli deĵerlendirme, anket, gºr¿ĸme, ev ziyaretleri de okulºncesi dºnem -ocuklarēnē tanēma ve deĵerlendirmede kullanēlan yºntem ve teknikler arasēnda yer almaktadēr.

Milli Eĵitim Bakanlēĵē, Okulºncesi Eĵitim Programlarēnda da -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ile ilgili yapēlmasē ºngºr¿len bir takēm -alēĸmalar bulunmaktadēr. Bu araĸtērmanēn ger-ekleĸtirildiĵi dºnemde (2012 - 2013 ºĵretim yēlē) uygulamada olan 36-72 Aylēk ¢ocuklar Ķ-in Okul ¥ncesi Eĵitim Programē ile daha sonra uygulamaya konulan Okulºncesi Eĵitim Programēnda -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde okulºncesi ºĵretmenlerinin yapmalarē ºn gºr¿len -alēĸmalar farklēlēk gºstermektedir. 36-72 Aylēk ¢ocuklar Ķ-in Okul ¥ncesi Eĵitim Programēnda; ºĵretmenlerin -ocuklarē gºzlemleyerek elde ettikleri verileri sistematik gºzlem formu, oyun gºzlem formu ve anekdot kayēt formuna not etmeleri istenmektedir. Bununla birlikte, -ocuklarēn hedeflenen geliĸimsel kazanēmlara ulaĸma durumunu gºsteren kazanēm deĵerlendirme formlarēnēn doldurulmasē ºn gºr¿lmektedir. Programda ayrēca -ocuklarēn yēl boyunca yaptēĵē ¿r¿nlerin, ses ya da video kayētlarē gibi kayētlarēn bulunduĵu portfolyolar tutulmasē ve her dºnem sonunda t¿m geliĸim alanlarēna ait gºzlemlerin yer aldēĵē geliĸim raporlarēnēn e-okul sistemine girilmesinin gerekliliĵinden sºz edilmektedir (MEB, 2006).

2013 yēlēnda, 36-72 Aylēk ¢ocuklar Ķ-in Okul ¥ncesi Eĵitim Programēnda g¿ncelleme -alēĸmalarē yapēlarak bazē bºl¿mlerinde deĵiĸikliĵe gidilmiĸtir. Bu deĵiĸiklikler ºĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde kullanmalarē ºnerilen formlarda da kendini gºstermiĸtir. Geliĸim Raporu yazēm bi-imi g¿ncellenmiĸ, geliĸim dosyasē (portfolyo)

oluĸturulmasēnēn gereklili∫i tekrar belirtilmiĸ, farklē olarak geliĸim dosyasēnēn ñportfolyo paylaĸēm g¿n¿" adē altēnda e∫itim- º∫retim yēlē sonunda ailelerle paylaĸēlmasē ºngºr¿lm¿ĸt¿r. Programda yalnēzca d¿zenli olarak kullanēlmasē gerekli olan Geliĸim Gºzlem formuna yer verilmiĸtir. ¥nceki programda yer alan di∫er de∫erlendirme formlarēnēn kullanēlmasē zorunluluµu kaldērēlmēĸtēr. ¥∫retmenin gereksinim duyduµu formlarē kendisinin de geliĸtirip kullanabilece∫i belirtilmiĸtir (MEB, 2013).

Milli E∫itim Bakanlē∫ē Okulºncesi E∫itim Kurumlarē Yºnetmeli∫iônde de º∫retmenlerin -ocuklarē tanēma ve de∫erlendirme s¿recine yºnelik ger-ekleĸtirmeleri ºngºr¿len bazē -alēĸmalara yer verilmiĸtir. Yºnetmeli∫i gºre; okulºncesi º∫retmeni, -ocuklarēn kiĸisel bilgi formlarē ile Okul ¥ncesi E∫itim Programēnda yer alan davranēĸ de∫erlendirme formunu doldurmalē, geliĸimlerine ait kayētlarē tutmalē, yēlsonu geliĸim raporlarē ile º∫renci dosyalarēnē hazērlamalēdēr (MEB, 2012, s. 24-25). Yºnetmelikte 21.07.2012 tarihinde bir takēm de∫iĸikliklere gidilmiĸ ve -ocuklarē de∫erlendirme s¿recinde okulºncesi º∫retmenlerinin hazērlamalarē gereken geliĸim raporlarēndan ñ-ocuklarēn ilgi alanlarēò bºl¿m¿ kaldērēlarak yerine ñgºr¿ĸ ve ºnerilerò bºl¿m¿ eklenmiĸtir. 2014 Yēlēnda yapēlan son de∫iĸiklik ile Okulºncesi E∫itim Kurumlarē Yºnetmeli∫i ñMilli E∫itim Bakanlē∫ē Okulºncesi ve Ķlkº∫retim Kurumlarē Yºnetmeli∫iò olarak tek ad altēnda birleĸtirilmiĸtir. Bu yeni yºnetmelikte geliĸim raporu ve º∫renci karnesi ile ilgili maddeye geliĸim raporuna ñpedagojik olmayan ve gizlili∫i gerektiren bilgiler iĸlenmezò ifadesi eklenmiĸtir.

Okulºncesi e∫itim programlarē ve ilgili yºnetmeliklerin okulºncesi º∫retmenlerine -ocuklarē tanēma ve de∫erlendirme s¿reci ile ilgili ºnemli gºrev ve sorumluluklar y¿kledi∫i gºr¿lmektedir. Ancak bu s¿recin uygulayēcēsē olan º∫retmenlerin gºr¿ĸ ve ºnerileri istenilen sonuca ulaĸēlmasēnda son derece ºnemlidir. Alan yazēn incelendi∫inde ºzellikle yurt i-inde

okulºncesi eĵitimde -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik -alēĸmalarēn yok denecek kadar az olduĵu gºr¿lmektedir. Bu baĵlamda ger-ekleĸtirilen bu -alēĸmanēn genel amacē, okulºncesi eĵitim ºĵretmenlerinin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ama-lē yapēlan -alēĸmalara iliĸkin gºr¿ĸlerini almaktēr. Bu ama- doĵrultusunda aĸaĵēdaki sorulara yanēt aranmēĸtēr:

1. ¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿reci ve gerekliliĵi konusundaki d¿ĸ¿nceleri nelerdir?
2. ¥ĵretmenler -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde hangi yºntem ya da teknikleri nasēl kullanmaktadērlar?
3. ¥ĵretmenler -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinden elde ettikleri verileri nasēl kullanmaktadērlar?
4. ¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde karĸēlaĸtēklarē g¿-l¿kler var mēdēr?
5. ¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinin daha etkin hale gelmesine yºnelik gºr¿ĸleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Araĸtērma, tarama modelinde olup nitel yºntem kullanēlarak ger-ekleĸtirilmiĸtir. Tarama modelleri, ge-miĸte ya da g¿n¿m¿zde var olan bir durumu var olduĵu bi-imiyle betimlemeyi ama-layan araĸtērma yaklaĸēmlarēdēr. Araĸtērmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koĸullarē i-inde ve olduĵu gibi tanēmlanmaya -alēĸēlēr (Karasar, 2008). Araĸtērma kapsamēnda okulºncesi eĵitim ºĵretmenlerinin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ama-lē yapēlan -alēĸmalara iliĸkin gºr¿ĸleri olduĵu gibi betimlenmeye -alēĸēlmēĸtēr. Bu ama-la araĸtērmanēn verileri, nitel araĸtērma veri toplama tekniklerinden biri olan yarē yapēlandērēlmēĸ gºr¿ĸme tekniĵi ile toplanmēĸ, -ºz¿m¿nde ise betimsel analiz yapēlmēĸtēr.

Çalışma Grubu

Araкtērmanēn -alēкma grubunu Eskiкehir il merkezinde gºrev yapmakta olan okulºncesi ºĵretmenlerinden ama-lē ºrnekleme yºntemi ile se-ilenler oluкturmuктur. Ama-lē ºrnekleme yºntemi pek -ok durumda olgu ve olaylarēn keкfedilmesinde ve a-ēklamasēnda yararlē olacaĵē d¿к¿n¿ld¿ĵ¿nden tercih edilmiктir (Yēldērēm, ķimкek, 2011). ¢alēкma grubu se-ilirken; MEBôna baĵlē resmi anaokullarē ve ilkokul b¿nyesindeki anasēnēflarēnda gºrev yapmak temel ºl-¿t olmuктur. Bunun yanēnda kadrolu olarak gºrev yapmak, dºrt yēllēk lisans mezunu olmak, adaylēĵēnēn kalkmēк olmasē ve araктērmaya katēlmaya gºn¿ll¿ olmak da kullanēlan ºl-¿tler arasēnda yer almēктēr. ¢alēкma grubunda maksimum -eкitliliĵi elde edebilmek i-in sēralanan ºl-¿tlere uygun ºĵretmenler arasēndan deneyim, mezun olunan okul ve -alēкēlan kurum a-ēsēndan farklē ºzelliklere sahip olanlarēn araктērma s¿recinde yer almasēna ºzen gºsterilmiктir. Araктērma kapsamēna alēnacak okullarēn belirlenmesi ve gerekli izinlerin alēnmasēndan sonra, araктērmacē okulºncesi eĵitim kurumlarēna giderek ºnce okul m¿d¿rleri ile gºr¿кm¿к ve ºl-¿tlere uygun gºn¿ll¿ ºĵretmenler belirlenmeye -alēкēlmēктēr. ¢alēкma 8 anaokulunda gºrev yapan 21 okulºncesi ºĵretmeni ve 12 ilkokul b¿nyesindeki anasēnēflarēnda gºrev yapan 13 okulºncesi ºĵretmeni olmak ¿zere toplam 34 kiкi ile ger-ekleктirilmiктir. Gºr¿кmeye katēlan ºĵretmenlerden 33ô¿ kadēn, 1ôi erkektir. ¥ĵretmenlerden 14ô¿ Eĵitim Fak¿ltesi, 7ôsi Mesleki Eĵitim Fak¿ltesi, 13ô¿ ise A-ēkºĵretim Fak¿ltesi mezunudur. 9 ºĵretmenin 1-5 yēl, 11 ºĵretmenin 6-10 yēl, 8 ºĵretmenin 11-15 yēl ve 6 ºĵretmenin ise 16 yēl ve ¿zeri mesleki deneyime sahip oldu ĵu belirlenmiктir.

Görüşmelerin Yapılması

Verilerin toplanmasē s¿recinde ºncelikle gºr¿кme sorularē ve gºr¿кme kēlavuzunun yer aldēĵē taslak bir gºr¿кme formu hazērlanmēктēr. Hazērlanan form alandan yedi farklē uzmana daĵētēlarak sorularēn anlaкēlērlēĵē, yeterliliĵi ve amaca hizmet etme ºzelliĵi a-ēsēndan deĵerlendirmesi yapēlmēктēr. Gºr¿к ve ºneriler doĵrultusunda taslak formda gerekli d¿zeltme

ve eklemeler yapēldēktan sonra baʃēmsēz anaokulunda gºrev yapan bir okulºncesi ºʃretmeni ile ºn gºr¿кme ger-ekleктirilmiктir. 30 dakika s¿ren ºn gºr¿кme, araктērmacē ve ºʃretmen arasēnda bireysel olarak ger-ekleктirilip ses kayēt cihazē ile kayēt edilmiктir. Gºr¿кme tamamlandēktan sonra ºʃretmene, sorularēn yeterince anlaкēlēr olup olmadēʃē sorulmuк ñanlaкēlēr ve a-ēkò oldu ʃu yanētē alēnmēктēr. Gºr¿кmenin hemen ardēndan ºʃretmenin, gºr¿кme sorularēna verdiʃi yanētlar dinlenerek dºk¿m¿ yapēlmēктēr. Gºr¿кme formunun i-erik ge-erliliʃini saptamak amacēyla, ºn gºr¿кmenin dºk¿mleri ve gºr¿кme sorularē iki alan uzmanē tarafēndan incelenmiктir. Sorulara verilen yanētlar doʃrultusunda, yeterince anlaкēlmayan, istenen bilgilere ulaкēlmasēna izin vermeyecek ya da ºʃretmenlerde olumsuz tepkiler oluкmasēna neden olabilecek sorular olmadēʃē gºr¿lm¿кt¿r. Bu -alēкmalar sonucunda, soru maddelerinin ge-erliliʃi saptanmēк ve gºr¿кme formunun ¿zerinde herhangi bir deʃiкiklik yapēlmadan kullanēlmasēna karar verilmiктir.

Araктērmada ayrēca bir gºr¿кme kēlavuzu hazērlanmēктēr. Araктērmacē, hazērladēʃē gºr¿кme kēlavuzunda kendisini tanētarak -alēкmanēn amacē ve s¿reci ile ilgili bilgiler vermiк ve ºʃretmenlerden kendilerine birer kod isim se-melerini istemiктir. Gºr¿кmeler sērasēnda, ºʃretmenlere 10 ana soru sorulmuк ancak, ºʃretmenler daha ºnceki sorulara verdikleri yanētlarla birlikte bir baкka sorunun yanētēnē da verdiyse, yanētlanmēк olan soru sorulmayarak bir sonrakine ge-ilmiктir. Gºr¿кmeler ºʃretmenlerin uygun olduklarē zaman dilimlerinde, okullarēndaki rehberlik odasē, ºʃretmenler odasē, m¿d¿r, m¿d¿r yardēmcēsē odasē ya da boк bir sēnēfta yapēlmēктēr. Ortalama 30-35 dakika arasēnda s¿ren gºr¿кmeler ses kayēt cihazē ile kaydedilmiктir.

Verilerin Analizi

Araктērma verilerinin analizinde betimsel analiz tekniʃi kullanēlmēктēr. Bulgular ºʃretmenlerin kod isimleri kullanēlarak direk alēntēlarla desteklenmiк ve niceliksel olarak sunulmuктur.

Araкtērmacē, gºr¿кmeler tamamlandēktan sonra her bir gºr¿кmenin, ºnceden hazērlanmēк olan gºr¿кme kēlavuzuna uygun olarak dºk¿m¿n¿ yapmēktēr. Ses kayētlarē, her bir º ĵretmen i-in, hi-bir deĵiкiklik yapēlmadan tek tek dinlenerek gºr¿кme formuna olduĵu gibi dºk¿m¿ yapēlmēktēr. Gºr¿кme formlarē okulºncesi eĵitim kurumlarēnēn isimlerini takēyan ayrē ayrē dosyalara yerleктirilmiктir. Bir baкka uzmana da ses kayētlarēndan on tanesi dinletilmiк, onun da dºk¿m yapmasē istenmiк ve yapēlan dºk¿mler karкēlaктērēlarak g¿venirliĵi saĵlanmēktēr.

Gºr¿кme verilerinin dºk¿m¿nden sonra, veri analiz -er-evesi olarak gºr¿кme sorularēnēn kullanēlmasēna karar verilmiктir. Bu ama-la yazēlē hale getirilen gºr¿кmelerin tamamē tek tek okunarak deĵerlendirilmiк her bir gºr¿кme sorusuna ait º ĵretmenlerin t¿m¿n¿n yanētlarē aynen -ēkarēlmēktēr. ¢ēkarēlan yanētlar birka- kez incelenip okunduktan sonra, her bir soru maddesinin altēnda soru ile ilgili yanēt se-eneklerinin yazēlē olduĵu ñGºr¿кme Kodlama Anahtarēò oluкturulmuктur. Se-eneklerin g¿venirliĵinin belirlenmesi amacēyla, gºr¿кmelerin dºk¿m¿n¿n yapēldēĵē gºr¿кme formlarē arasēndan 10 tanesi yansēz atama yoluyla se-ilmiктir. Bu se-imde, araктērmaya katēlan her okulºncesi eĵitim kurumuna ait dosyadan birer gºr¿кme formunun yer almasēna dikkat edilmiктir. Se-ilen 10 gºr¿кme i-in boк birer gºr¿кme kodlama anahtarē -oĵaltēlarak alandan bir uzmana verilmiктir. Se-ilen 10 gºr¿кme formu, araктērmacēnēn kendisi ve uzman tarafēndan, birbirinden baĵēmsēz olarak gºr¿кme kodlama anahtarēna gºre deĵerlendirilmiктir. Araктērmacē ve uzmanēn gºr¿кme kodlama anahtarlarē karкēlaктērēlmēк ve aralarēnda -ok fazla fark olmadēĵē gºr¿lm¿кt¿r. Fark oluкturan temalarda ise araктērmacē ve uzman bir araya gelerek gºr¿к birliĵine varmēк ve uzlaкma saĵlanarak form yeniden d¿zenlenmiктir. Gºr¿кme kodlama anahtarēna bºylece son кekli verilmiктir. Daha sonra, betimsel analizin ikinci aкamasē olan verilerin iклenmesi aкamasēna ge-ilmiктir. Bu aкamada, araктērmacē ve alandan bir baкka uzman birbirlerinden baĵēmsēz olarak -alēкmēклardēr. Uzmanlar kendileri ile gºr¿к¿len 34 º ĵretmene ait gºr¿кme formlarēnē okuyarak, her bir gºr¿кme i-in ayrē

ayrē -oʃaltēlan gºr¿кme kodlama anahtarē ¿zerindeki ilgili sorunun ilgili se-eneʃini kodlamēкlardēr. Kodlamalar sērasēnda, ºʃretmenin soruya verdiʃi yanētla ilgili se-enek iкaretlenirken yorum yapēlmamēк, yanētē doʃrudan i-eren se-enek iкaretlenmiктir.

Gºr¿кme tekniʃi ile yapēlan araктērmalarēn g¿venirliʃinde, gºr¿кmeden sonra elde edilen kayētlarēn -ºz¿mlenmesinde ortaya -ēkabilecek yanlēклarēn azaltēlmasē i-in bu s¿re-te -ºz¿mleme tutarlēlēʃēna bakēlmasē ºnerilmektedir. Bu ama-la alan yazēnda, kayētlē konuкmalarēn iki farklē zamanda -ºz¿mlenerek her iki -ºz¿mleme s¿recindeki tutarlēlēʃa, (T¿rn¿kl¿, 2000) ya da -ºz¿mlemelerin alandan farklē iki uzman tarafēndan yapēlarak (Acar, 2000) her ikisi arasēndaki tutarlēlēʃa bakēlmasē ºnerilmektedir. Araктērma kapsamēnda alandan, farklē iki uzmanēn yaptēʃē -ºz¿mlemeler arasēndaki tutarlēlēʃa bakēlmēктēr. Bu ama-la ºʃretmenlerin her biri ile ilgili birer gºr¿кme kodlama anahtarē doldurulduktan sonra, araктērmacē ve uzmanēn doldurduʃu gºr¿кme kodlama anahtarlarēnēn tutarlēlēʃē karкēlaктērēlmēк ve uyuкum y¿zdeleri bulunmaya -alēкēlmēктēr. Bu ama-la T¿rn¿kl¿ônº¿n (2000), Croll, Robson, Bakeman ve Gottmanôdan aktardēʃē ñuyuкum y¿zdesi form¿l¿ (Agreement percentage)ò kullanēlmēктēr. Sorularēn uyuкum y¿zdesinin 10ôuncu soruda % 90, diʃer sorularda ise % 100 olduʃu belirlenmiктir. G¿venirlik hesaplamasēnēn her bir soru i-in ayrē ayrē yapēldēʃē araктērmanēn g¿venirlik ortalamasē da % 99 olarak bulunmuктur.

Bulgular ve Tartışma

Araктērma s¿recinde **öğretmenlerin çocukları tanıma ve değerlendirme süreci ve gerekliliği konusundaki düşünceleri** ºʃrenmek ¿zere ilk olarak kendilerine ñ¢ocuklarē tanēma ve deʃerlendirme s¿reci ve bu s¿recin gerekliliʃi konusunda ne d¿к¿n¿yorsunuz?ò sorusu yºneltilmiк ve yanētlarē alēnmēктēr. ¥ʃretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar ¿- ayrē tema altēnda toplanmēк ve Tablo 1ôde verilmiктir.

Tablo 1
Öğretmenlerin "Çocukları Tanıma ve Değerlendirme Süreci ve Bu Sürecin Gerekliliği Konusunda Ne Düşünüyorsunuz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirme süreci ve bu sürecin gerekliliği konusunda ne düşünüyorsunuz?	**f**
a. Çocukları tanıma ve değerlendirme gerekli bir süreç	**27**
a.1. ĸlerlemeyi takip	12
a.2. Etkinlikleri planlama	9
a.3. ¥ĵrenmeyi deĵerlendirme	6
b. Yanıt veremeyeceğim	**4**
c. Kararsızım	**3**
Görüşler Toplamı	**34**

Bu soruya ñ*Çocukları tanıma ve değerlendirme gerekli bir süreç*ò yanētēnē veren ºĵretmenlerden Ayfer; s¿reci etkinlikleri planlama a-ēsēndan gerekli gºrd¿ĵ¿n¿ belirterek ñ*Gerekli olduğunu düşünüyorum çünkü o çocuğa özgü onun yeteneklerini onun bireysel gelişimini destekleyecek şekilde etkinliklerimi planlamaya çalışıyorum çocukları tanıdıktan sonra…"* bi-iminde d¿ĸ¿ncelerini ifade etmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bir bºl¿m¿ bu soruya yanēt vermezken bir bºl¿m¿ de kararsēz olduĵunu dile getirmiĸtir. Araĸtērma verileri, gºr¿ĸmeye katēlan okulºncesi ºĵretmenlerinin -oĵunluĵunun -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recini gerekli gºrd¿klerini gºstermektedir.

Öğretmenlerin çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinde hangi yöntem ya da teknikleri nasıl kullandıklarını belirlemek i-in ºĵretmenlere ilk olarak ñ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmede hangi yºntem ve teknikleri kullanēyorsunuz?ò sorusu yºneltilmiĸ ve ºĵretmenlerin verdikleri yanētlar Tablo 2ôde verilmiĸtir.

Tablo 2
Öğretmenlerin "Çocukları Tanıma ve Değerlendirmede Hangi Yöntem ve Teknikleri Kullanıyorsunuz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirmede hangi yöntem ve teknikleri kullanıyorsunuz?	**f**
a. Çeşitli formlar dolduruyorum	**27**
a.1. Gelıkim raporu	25
a.2. Sistematik gºzlem formu	21
a.3. Oyun gºzlem formu	20
a.4. Anekdot kayēt formu	19
a.5. Kazanēm deĵerlendirme formu	15
a.6. Gelıkim kontrol listesi	8
b. Çeşitli yöntemler kullanıyorum	**20**
b.1. Gºzlem yapēyorum	20
b.2. Aile ve -ocuklarla gºr¿кme yapēyorum	8
b.3. Portfolyo	6
b.4. Rehber ºĵretmene bildiriyorum	1
Görüşler Toplamı	**47**

¥ĵretmenlerin soruya verdikleri yanētlar incelendiĵinde bir bºl¿m¿n¿n -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde kullandēklarē formlardan bir bºl¿m¿n¿n ise kullandēklarē yºntemlerden sºz ettikleri belirlenmiк ve gºr¿кleri bu iki ana tema altēnda toplanmēкtēr. Bu konuda ºĵretmenlerden Sinem *"…Sistematik gözlem, anekdot kaydı bunlarda hani o olay geçse bile kaçırdığım zamanlar oluyor. Oyun gözlemi daha çok hani serbest zamanlarda gözlediğimiz için oyun gözlemi yapabiliyoruz… Kazanım değerlendirme formu ve gelişim raporunu da dönemde bir kez yapıyorum"* кeklinde d¿к¿ncesini ifade etmiктir.

Tablo 2ôde de gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ºĵretmenler -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde farklē yºntem ve teknikler kullanmaktadērlar. Kimi okulºncesi ºĵretmenleri gºzlem yapma, aile ve -ocuklarla gºr¿кme yapma gibi -eкitli yºntemleri kullanarak -ocuklarē tanēmaya ve deĵerlendirmeye -alēкērken bir bºl¿m¿ gelıkim raporu, oyun gºzlem formu, sistematik gºzlem formu, anekdot kayēt formlarē, kazanēm deĵerlendirme formlarē, gelıkim kontrol listeleri, az bir bºl¿m¿ ise portfolyolar doldurarak -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme -alēкmalarēnē

ger-ekleĸtirmektedirler. Okulºncesi dºnem -ocuklarēnē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik -alēĸmalarda portfolyo kullanēmēnēn gereklili ĵi ve ºnemi 2006 Okulºncesi Eĵitim Programē ve 2013 yēlēnda uygulamaya konulan Okulºncesi Eĵitim Programēônda da vurgulanmaktadēr. Ancak, buna karĸēn portfolyo ile deĵerlendirme yapan ºĵretmenlerin sayēsēnēn -ok az olmasē dikkat -ekicidir. Aksa-ôēn (2012) yaptē ĵē benzer bir -alēĸmada okul ºncesi -ocuklarē i-in ñGeliĸimsel tanēma gºr¿ĸmesiò, ñBen kimim? Soru formuò, ñHik©ye Tamamlatmaò, ñC¿mle Tamamlatmaò, ñBir ĸnsan ¢izò, ñBir Aile ¢izò ile ñSerbest ya da konulu resim yaptērma/yorumlatmaò gibi tekniklerin onlarēn farklē alanlardaki geliĸimleri ile psikolojik durumlarē hakkēnda bilgi verici nitelikte olduĵu vurgulanmaktadēr. ¥ĵretmenlerin bu ve benzeri teknikler hakkēnda bilgi sahibi olmalarē onlarēn daha etkin deĵerlendirmeler yapmalarēna yardēmcē olabilir. Okulºncesi eĵitim s¿recinde -ocuklarē yakēndan tanēma ve geliĸimlerindeki ilerlemeleri takip edebilmede dok¿mantasyon ºnemli bir yere sahiptir. Bu nedenle ºĵretmenlerin daha pratik bir bi-imde kullanabilecekleri deĵerlendirme ara-larē kendilerine sunulmalēdēr.

Gºr¿ĸmeler sērasēnda ºĵretmenlere aynē amaca yºnelik ikinci soru olarak ñOkulºncesi Eĵitim Kurumlarē Yºnetmeli ĵiônin ve bu yºnetmelik -er-evesinde oluĸturulan Okulºncesi Eĵitim Programēnēn, -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recine yºnelik ger-ekleĸtirilmesini ºngºrd¿ĵ¿ -alēĸmalarla ilgili ne d¿ĸ¿n¿yorsunuz?ò sorusu yºneltilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar ¢izelge 3ôte gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ¿- ayrē tema altēnda toplanmēĸtēr.

Tablo 3

Öğretmenlerin "Okulöncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin ve Bu Yönetmelik Çerçevesinde Oluşturulan Okulöncesi Eğitim Programının, Çocukları Tanıma ve Değerlendirme Sürecine Yönelik Gerçekleştirilmesini Öngördüğü Çalışmalarla İlgili Ne Düşünüyorsunuz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Okulöncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin ve bu yönetmelik çerçevesinde oluşturulan Okulöncesi Eğitim Programının, çocukları tanıma ve değerlendirme sürecine yönelik gerçekleştirilmesini öngördüğü çalışmalarla ilgili neler düşünüyorsunuz?	**f**
a. Değerlendirme süreci gerekli ancak formlar gereksiz	**20**
a.1. ¢ok zaman aldē ĵē i-in	10
a.2. Bакkasēna verilmediĵi i-in	6
a.3. Tekrar okumadē ĵēm i-in	4
b. Gerçekleştirilmesi öngörülen çalışmalarla ilgili yeterli bilgim yok	**9**
c. Değerlendirme süreci gereklidir	**5**
Görüşler Toplamı	**34**

Deĵerlendirme s¿reci gerekli ancak formlar gereksiz yanētēnē veren °ĵretmenlerden Bernaò *Çok gereksiz görüyorum çok fazla kâğıt doldurmaktan başka bir şey değil yani. Mesela sistematik gözlem formu fena değil ama kazanım değerlendirmeler var mesela kazanım değerlendirmeler aydan aya farklılık gösteriyor kazanım değerlendirme olamaması lazım bence…"*ifadesi ile d¿к¿ncesini belirtmiктir. Ger-ekleктirilmesi °ng°r¿len -alēкmalarla ilgili yeterli bilgisi olmadē ĵēnē belirten °ĵretmenlerden ¢isem ise ñ*Tam kesin ayrıntılı bir bilgim yok o konuda. Bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim",* Deniz ñ*Eğitim programının tanıma ve değerlendirme sürecinde ön gördüğü çalışmalara çok hâkim değilim. Bununla ilgili bilgi veremiycem.."* c¿mleleri ile d¿к¿ncelerini belirtmiклerdir.

Tablo 3ôte de g°r¿ld¿ĵ¿ gibi °ĵretmenlerin -oĵu Okul°ncesi Eĵitim Kurumlarē Y°netmeliĵiônin ve bu y°netmelik -er-evesinde oluкturulan Okul°ncesi Eĵitim Programēnēn,

-ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recine yºnelik ger-ekleĸtirmesini ºngºrd¿ĵ¿ -alēĸmalarē gerekli bulmakta ancak doldurulmasē gereken formlarla ilgili olumsuz d¿ĸ¿nceler dile getirmektedirler. ¥ĵretmenlerin b¿y¿k -oĵunluĵu doldurulmasē gereken -ok fazla form oldu ĵu ve bunlara zaman ayērmanēn -ok g¿- oldu ĵu, ayrēca bu formlarēn daha sonra ilgili farklē kiĸilere iletilmedi ĵi gºr¿ĸ¿n¿ paylaĸmaktadērlar. ¥ĵretmenlerin, -ocuklara iliĸkin gºzlemlerini yazēlē hale dºkmek konusunda isteksiz olduklarē ya da s¿re-te ne yapēlmasē gerekti ĵi konusunda yeterli bilgiye sahip olmadēklarē di ĵer verilere de dayanēlarak sºylenebilir. G¿ndoĵdu ve di ĵerleri.ônin (2008) yaptēklarē araĸtērma sonu-larēnda da ºĵretmenlerin kimisi ºl-me ve deĵerlendirmenin gereklili ĵine iĸaret ederken kimisi de programda yer alan deĵerlendirme etkinlik ve ara-larēnēn -ok ayrēntēlē ve gereksiz olduĵundan sºz etmiĸlerdir. Gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ºĵretmenler deĵerlendirme s¿recinin gereklili ĵine inanmakla birlikte bu s¿re-te kullanēlmasē ºngºr¿len formlarēn iĸlevsizli ĵinden yakēnmaktadērlar. ¥ĵretmenlerin olumsuz gºr¿ĸ belirttikleri bu formlarda 2013 yēlēnda yenilenerek uygulamaya konulan Okulºncesi Eĵitim Programēônda bir takēm deĵiĸiklikler yapēlmēktēr. Yapēlan deĵiĸiklikler kapsamēnda ºĵretmenlerin eĵitim s¿recinde yalnēzca geliĸim gºzlem formlarē doldurmalarē, dºnem sonlarēnda geliĸim raporlarē hazērlamalarē ve ayrēca portfolyoya dayalē deĵerlendirme yapmalarē ºngºr¿lm¿ĸt¿r.

¥ĵretmenlere gºr¿ĸmeler sērasēnda aynē amaca yºnelik ¿-¿nc¿ soru olarak ñ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik -alēĸmalarē g¿n i-erisinde nasēl uyguluyorsunuz?ò sorusu yºneltilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar iki ayrē tema altēnda toplanmēĸ ve Tablo 4ôte verilmiĸtir.

Tablo 4

Öğretmenlerin "Çocukları Tanıma ve Değerlendirmeye Yönelik Çalışmaları Gün İçerisinde Nasıl Uyguluyorsunuz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirmeye yönelik çalışmaları gün içerisinde nasıl uyguluyorsunuz?	**f**
a. Sistemli olarak uyguluyorum	**25**
a.1. G°zlem yapēyorum	22
a.1.1. ¢ocuklardaki gelikme ve farklēlēklarē g°zlemliyorum	18
a.1.2. ¢ocuklardan birini/ birka-ēnē se-ip g°zl¿yorum	4
a.2. Etkinlik s¿recinde -ocuklarla konuĸuyorum	3
b. Sistemsiz gözlem yapıyorum	**9**
b.1. Dikkatimi -eken davranēĸlarē	3
b.2. Her zamanki davranēĸlarēndan farklē davranēĸ g°sterenleri	3
b.3. ¢ok hareketli olanlarē	1
b.4. Saldērgan davranēĸ g°sterenleri	1
b.5. Kaynaĸtērma °ĵrencilerinin davranēĸlarē	1
Görüşler Toplamı	**34**

Sistemli olarak g°zlem yaptēĵēnē ve -ocuklardan birini / birka-ēnē se-ip g°zlediĵini belirten °ĵretmenlerden Sevcan *"Günde ben üç çocuk belirlerim… Mesela serbest zamanda birini gözlemliyorum, oyunda birini gözlemliyorum değişimli olarak onları gözlemliyorum sürekli… Arada kaynamamalarına dikkat ediyorum"* bi-iminde g°r¿ĸlerini dile getirmiĸtir. Sistemsiz g°zlem yaptēĵēnē ve dikkatini -eken davranēĸlarē g°zlemlediĵini belirten °ĵretmenlerden Ilgētò *Yeri geldikçe uyguluyorum ben bunu…Hani hadi ben bugün çocukları gözlemliycem değil de hani kendiliğinden gelişen durumlara istinaden uyguluyorum. Özellikle yaptığım bir sistem yok yani. Bugün benim değerlendirme günüm hadi bakalım değerlendirme yapayım değil de tamamen olaylar içerisinde değerlendiriyorum"* yanētēnē vermiĸtir.

¥ĵretmenlere aynē amaca y°nelik d°rd¿nc¿ soru olarak ñ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye y°nelik -alēĸmalarē etkinlik sērasēnda ne zamanlarda uyguluyorsunuz?ò sorusu y°neltilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar Tablo 5ôte g°r¿ld¿ĵ¿ gibi iki ayrē tema altēnda toplanmēĸtēr.

Tablo 5

Öğretmenlerin "Çocukları Tanıma ve Değerlendirmeye Yönelik Çalışmaları Etkinlik Sırasında Ne Zamanlarda Uyguluyorsunuz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirmeye yönelik çalışmaları etkinlik sırasında ne zamanlarda uyguluyorsunuz?	**f**
a. Etkinlik Sırasında	**32**
a.1. ¥ĵrenme merkezlerinde oyun zamanē	24
a.2. T¿rk-e etkinlikleri	9
a.3. Drama	4
a.4. Oyun	4
a.5. Okuma yazmaya hazērlēk -alēĸmalarē	4
a.6. Sanat	3
a.7. T¿m etkinlikler	3
b. Etkinlik Sonunda	**2**
Görüşler Toplamı	**34**

¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik -alēĸmalarē ºĵrenme merkezlerinde oyun zamanē sērasēnda uygulayan ºĵretmenlerden Aydan ñ*Çocukları en çok serbest zaman etkinliğinde tanıyabiliyorum. O zaman daha serbest oynuyorlar çocuklar daha çok belli ediyor kendini"* , Tuĵba ºĵretmen ise ñ*Serbest zamanda çocuklar oynarlarken onları işte mesela evcilik köşesinde oynarlarken edindikleri rolleri gözlemliyorum"* bi-iminde d¿ĸ¿ncelerini belirtmiĸlerdir.

Kendileriyle gºr¿ĸme yapēlan ºĵretmenlerin b¿y¿k -oĵunluĵunun -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik -alēĸmalarē g¿n i-erisinde gºzlem yaparak ya da etkinlik s¿recinde -ocuklarla konuĸarak sistemli bir bi-imde y¿r¿tt¿kleri gºr¿lmektedir. ¥ĵretmenlerin bir bºl¿m¿ de bu konuda belli bir sisteme sahip olmayēp her zamankinden farklē davranēĸ gºsteren, -ok hareketli, saldērgan ya da kaynaĸtērma eĵitimi alan ºĵrencileri gºzlediklerini sºylemiĸlerdir. ¥ĵretmenler, -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik -alēĸmalarē etkinlik s¿reci i-erisinde daha -ok ºĵrenme merkezlerinde oyun zamanēnda uygulamaktadērlar. Bunun nedeni olarak -ocuklarē en -ok ºĵrenme merkezlerinde oyun zamanēnda tanēma fērsatē elde

ettiklerini, -ocuklarēn kendilerini en -ok serbest oyunlarēnda gºsterdiklerini belirtmiĸlerdir. ¢ocuklarēn oyun sērasēnda ortaya koyduklarē beceriler, gºsterdikleri davranēĸlarēn i-erikleri, oynadēklarē oyun t¿rleri, akranlarē ile iletiĸimleri -ocuk hakkēnda bilgi vermektedir. ¢ocuklarēn oyun i-inde oluĸan davranēĸlarēnē ortaya koymaya uygun yºntemlerden biri gºzlem tekniĵini kullanarak -ocuklarēn oyunlarēnē gºzlemlemek ve onlarē oyunlarē ile deĵerlendirmektir (Aslan ve Tuĵrul, 2014). Oyun, okulºncesi dºnemde -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme i-in uygun bir ortamdēr. ¢ocuklarēn kendi istekleri ile devam ettikleri ve yºn verdikleri bir etkinlik olmasē ve esnek bir s¿re- olmasē, ºĵretmenler ve araĸtērmacēlar tarafēndan -ocuklarēn t¿m geliĸim alanlarēnē gºzlemleyebilmeleri a-ēsēndan en uygun ortamē oluĸturmaktadēr (Losardo ve Notari-Syverson, 2001ôden aktaran ¥ren, 2011). ¢ocuklarēn geliĸimsel ºzelliklerine uygun olmasē nedeniyle ºzellikle de k¿-¿k yaĸ gruplarēnda -ocuklarēn tanēnēp deĵerlendirilmesi s¿recinde oyun temelli deĵerlendirme tercih sebebi olmaktadēr (Van Hoorn ve diĵerleri, 2007ôden aktaran ¥ren, 2011). ¥ĵretmenlerin de bu nedenle -ocuklarē gºzlemlemek i-in ºĵrenme merkezlerinde oyun zamanēnē se-iyor olmalarē yerinde bir tercih olarak nitelendirilebilir.

Öğretmenlerin çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinden elde ettikleri verileri nasıl kullandıklarını belirlemek ¿zere ñ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinden elde ettiĵiniz bilgileri nasēl kullanēyorsunuz?ò sorusu yºneltilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar iki ayrē tema altēnda toplanmēĸ ve Tablo 6ôda verilmiĸtir.

Tablo 6

Öğretmenlerin "Çocukları Tanıma ve Değerlendirme Sürecinden Elde Ettiğiniz Bilgileri Nasıl Kullanıyorsunuz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinden elde ettiğiniz bilgileri nasıl kullanıyorsunuz?	**f**
a. Kullanıyorum	**31**
a.1. Gelikim raporu yazmada	11
a.2. Ailelere bilgi verirken	10
a.2.1. Veli toplantēsē	3
a.2.2. ¢ocuklarēnē okuldan alērken	3
a.2.3. Mektupla iletikim	3
a.2.4. Ķletikim defteri	1
a.3. Etkinliklerimi planlarken	9
a.3.1. Ķhtiya-larēna g°re etkinlik planlarken	6
a.3.2. Ķlgilerine g°re etkinlik planlarken	3
a.4. M¿dahale i-in	7
a.4.1. Aile ile g°r¿kme	4
a.4.2. Rehber °ĵretmene y°nlendirme	3
b. Kullanmıyorum	**3**
b.1. Gereksiz olduĵunu d¿k¿n¿yorum	3
Görüşler Toplamı	**34**

¥ĵretmenlerden 31îinin bu soruya ñ*Kullanıyorum*ò, 3î¿n¿n ise ó*Kullanmıyorum*ò yanētēnē verdikleri g°r¿lmektedir. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ama-lē bilgileri gelikim raporu yazmada kullandēĵēnē s°yleyen °ĵretmenlerden Cansu *"...Birinci dönem ikinci dönem gelişim raporu veriyoruz özellikle onları kullanırken bunların çok çok faydası oluyor. Onlara bakarak gelişim raporunu dolduruyorum aynı zamanda ben bunları e-okula 'da dolduruyorum*ò c¿mleleri ile d¿k¿ncesini belirtirken edindikleri bilgileri etkinlikleri planlarken kullandēklarē ifade eden °ĵretmenlerden Ayke ñ*Onları yönlendirirken daha çok kullanıyorum. Hani sevdiği şeyleri, etkinlik hazırlarken özellikle planımı uygularken hani sevdikleri tarzda etkinlikler almaya dikkat ediyorum onların ilgilerine göre"* bi-iminde ifade etmiktir. Edindiĵi bilgileri daha sonra kullanmadēĵēnē ve gereksiz bulduĵunu ifade eden °ĵretmenlerden Mukadder ñ*Hiç kullanılmıyor ki işte zaten onun için yapmak istemiyorum. Ne ilkokul öğretmeni alıyor. Ne*

veliye veriyorsunuz. Yapıyosunuz yapıyosunuz çöpe gidiyor. Yapıyosunuz yapıyosunuz boşa zaman kaybı oluyor. Ne oluyor işte yaptığınızla kalıyorsunuz. Müfettiş geldiğinde var mı var. Artık öyle oluyor. Benim için değil sadece bütün geneli böyle. Çünkü kimse onun yararıyla ilgilenmiyor" c¿mleleriyle, Sena ºĵretmen ise *"Daha sonra kullanamıyorum bende kalıyor ne birinci sınıf öğretmenine ne de aileye veriyoruz sonra bizde kalıyor ve geri dönüşüm kutusuna atıyoruz"* bi-iminde d¿ĸ¿ncelerini ifade etmiĸlerdir.

Tablo 6ôda da gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ºĵretmenlerin, -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinden elde ettikleri bilgileri nasēl kullandēklarē konusundaki gºr¿ĸleri birbirinden farklēlēk gºstermektedir. ¥ĵretmenlerin b¿y¿k bir bºl¿m¿ bu bilgileri geliĸim raporu yazma ya da aileleri bilgilendirme i-in kullanērken daha az bir bºl¿m¿ etkinlikleri planlarken ya da gerekli durumlarda m¿dahale i-in kullandēklarēnē belirtmiĸlerdir. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme eĵitim s¿reci ve ºĵrenme yaĸantēlarēnēn planlanmasēnda ilk adēm olmalēdēr. ¢ocuklarla ilgili toplanan verilerin kayēt altēna alēnmasē, d¿zenli aralēklarla bu kayētlarēn bir araya toplanarak ºzetlenmesi ve deĵerlendirilmesi -ocuklar hakkēnda anlamlē, b¿t¿nc¿l bilgiler elde etme, aynē zamanda ilgileri ve gereksinim duyduklarē alanlarē belirleme a-ēsēndan son derece ºnemlidir. Bir sonraki ºĵrenme yaĸantēlarē bu verilerden elde edilen bilgiler ¿zerine planlanmalē ve ºĵretmen planladēĵē etkinliklerini uygularken -ocuklarē tekrar deĵerlendirerek elde edilen baĸarē ve bundan sonra planlanmasē gereken ºĵrenme yaĸantēlarē hakkēnda bir karar vermelidir. Ancak araĸtērmanēn sonu-larē ºĵretmenlerin -ok az bir bºl¿m¿n¿n bu ger-eĵin farkēnda olduklarēnē ve uygulamalarēna yansēttēklarēnē gºstermesi a-ēsēndan -arpēcēdēr.

Öğretmenlerin çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinde herhangi bir güçlükle karşılaşıp karşılaşmadıklarını belirlemek ¿zere ºĵretmenlere, ñ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde herhangi bir g¿-l¿kle karĸēlaĸēyor musunuz? Karĸēlaĸēyorsanēz bu

g¿-l¿kler nelerdir? Anlatēr mēsēnēz?ò sorusu y°neltilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar Tablo 7ôde g°r¿ld¿ĵ¿ gibi iki ayrē tema altēnda toplanmēĸtēr.

Tablo 7

Öğretmenlerin "Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinde herhangi bir güçlükle karşılaşıyor musunuz? Karşılaşıyorsanız bu güçlükler nelerdir? Anlatır mısınız?" Sorularına Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinde herhangi bir güçlükle karşılaşıyor musunuz? Karşılaşıyorsanız bu güçlükler nelerdir? Anlatır mısınız?	**f**
a. Evet	**30**
a.1. ¢ocuk sayēsēnēn fazla olmasē	11
a.2. Zaman ayērabilmede g¿-l¿k -ekilmesi	7
a.3. Bazē -ocuklarē tanēyabilmede g¿-l¿k yaĸanmasē	6
a.3.1. Ķ-ine kapanēk olanlar	3
a.3.2. Kaynaĸtērma °ĵrencileri	3
a.4. Ailelerle iĸbirliĵi yapmada sorun yaĸanmasē	6
a.5. Yaĸ gruplarēnēn karēĸēk olmasē	1
b. Hayır	**4**
Görüşler Toplamı	**34**

¢ocuk sayēsēnēn fazla olmasēnēn tanēma ve deĵerlendirmede g¿-l¿k yarattēĵēnē dile getiren °ĵretmenlerden Yaĵmur*"Herhangi bir güçlükle ee.. Evet, çocuk sayısı çok olduğu zaman güçlüklerle karşılaşıyorum. Sınıflarımız küçük, öğrenci sayısı fazla. Etkinlikleri yetiştirmenin telaşı içerisinde çocukları tanımada ve değerlendirmede güçlük çekebiliyorum evet"* bi-iminde bunu ifade ederken bir diĵer °ĵretmen Derya*" Tanıma ve değerlendirme sürecinde gerçekten çok büyük sorunlar benim gördüğüm ya da benim yaşadığım diyebilirim. Sınıflar 20- 25 kişi şuanda… Hani biz çocukları detaylı olarak gözlemleyemiyoruz sınıf kalabalıklığından*...òbi-iminde d¿ĸ¿ncelerini dile getirmiĸlerdir.

¥ĵretmenlerin b¿y¿k -oĵunluĵunun -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde g¿-l¿klerle karĸēlaĸēyor olmalarēnēn lisans °ĵrenimleri sērasēnda aldēklarē eĵitim ile bir iliĸkisinin olup olmadēĵē araĸtērmacēlar tarafēndan merak edilmiĸtir. Bu ama-la °ĵretmenlere ñ¢ocuklarē tanēma

ve deĵerlendirme s¿recine ilikkin lisans ºĵreniminiz sērasēnda bu konuda herhangi bir ders ya da meslek hayatēnēz boyunca hizmet i-i eĵitim aldēnēz mē?ò sorusu yºneltilmiktir. ¢izelge 8ôde de gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ºĵretmenlerden 20ôsinin bu soruya ñ*Evet*ò, 14ô¿n¿n ise ñ*Hayır*ò yanētēnē verdikleri belirlenmiktir.

Tablo 8

Öğretmenlerin "Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecine ilişkin lisans öğreniminiz sırasında herhangi bir ders ya da meslek hayatınız boyunca hizmet içi eğitim aldınız mı?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecine ilişkin lisans öğreniminiz sırasında bu konuda herhangi bir ders ya da meslek hayatınız boyunca hizmet içi eğitim aldınız mı?	**f**
a. Evet	**20**
a.1. Lisans eĵitimim sērasēnda aldēm	17
a.1.1. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme	9
a.1.2. ¥l-me ve deĵerlendirme	5
a.1.3. Bireyi tanēma teknikleri	3
a.2. Hizmet i-i eĵitim aldēm	3
a.2.1. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme	3
b. Hayır	**14**
Görüşler Toplamı	**34**

Lisans ºĵrenimi sērasēnda ¢ocuklarē Tanēma ve Deĵerlendirme ile ilgili eĵitim aldēĵēnē dile getiren ºĵretmenlerden Derenò *Lisansta ölçme değerlendirmeye yönelik aslında bizim formasyon derslerimiz vardı ama biz bunda işte test nasıl yapılır, klasik sınava nasıl yapılır gibi hani bizim branşımızla hiç uygun olmayan bizim meslek hayatımızda hiç gerekli olmayacak dersleri aldık eğitim fakültesinin zorunlu dersleri içerisinde"* yanētēnē vererek d¿k¿ncelerini dile getirmiktir. ñ¢ocuklarē Tanēma ve Deĵerlendirmeò adē altēnda hizmet i-i eĵitim aldēĵēnē belirten ºĵretmenlerden Derya ñ*Doğru düzgün bir hizmet içi eğitim verilmesi gerekiyor ama doğru düzgün bir hizmet içi eğitim verilmiyor. Bence ilk önce hizmet içi eğitimden başlanılmalı ki bu konunun uzmanlarından alınmalı hizmet içi eğitimde… Hizmet içi eğitimde zaten okulöncesine yönelik çok fazla iş yapmıyorlar. Daha çok sınıf öğretmenlerine yönelik eğitimler çıkıyor ve*

bizim tamamen alan dışı olduğumuz için ıı.. Eğitimde biz biraz şey kalıyoruz pasif kalıyoruz onlara verilen hizmet içi eğitimden dolayı…" bi-iminde d¿ĸ¿ncesini belirtirken Seniha ºĵretmen ise *"Iıı.. Hizmet içi eğitimlerinde çok faydalı olduğunu düşünmüyorum. Hizmet içi eğitimler çoğunlukla öğretmenlerin öyle gidip sohbet edip geldikleri yerler oldukları için… Çok kalabalık grupları bir araya topladıkları bi yer olduğu için hani hiç ders gibi olmuyor hizmet içi eğitim"* bi-iminde d¿ĸ¿ncesini belirtmiĸtir.

¥ĵretmenlerin aldēklarē eĵitim s¿recini deĵerlendirmelerinin ardēndan bu konudaki ºnerilerini de almak ¿zere kendilerine ñ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recine iliĸkin lisans ºĵreniminiz sērasēnda nasēl bir eĵitim almak isterdiniz?ò sorusu yºneltilmiĸtir. Tablo 9ôda gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ºĵretmenlerden 30ôu bu konuda ñ*Öneri sunarken*, 4ô¿ ise ñ*Lisans öğrenimini yeterli gördüğünü*ò dile getirmiĸtir.

Tablo 9

Öğretmenlere "Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecine ilişkin lisans öğreniminiz sırasında nasıl bir eğitim almak isterdiniz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecine ilişkin lisans öğreniminiz sırasında nasıl bir eğitim almak isterdiniz?	**f**
a. Öneri sunanlar	**30**
a.1. Uygulamalē eĵitim almak isterdim	13
a.2. ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ile ilgili ders almak isterdim	9
a.3. ¥rg¿n eĵitim almak isterdim	4
a.4. Serbest resimleri -ºz¿mleyebilmek isterdim	2
a.5. Deĵerlendirme verilerini nasēl kullanabilirim bilgi almak isterdim	2
b. Lisans öğrenimini yeterli görenler	**4**
Görüşler Toplamı	**34**

Lisans ºĵrenimi sērasēnda ñuygulamalē eĵitim almak isterdimò ºnerisini sunan ºĵretmenlerden Canan ñ*Teorik olarak aldık bu dersleri… Daha çok bence daha çok uygulamaya yönelik olmalıydı. Mesela farklı bir öğrenci ile karşılaştığımızda ne yapabiliriz ve aileye bu konuda nasıl bir eğitim verebiliriz, aile eğitimi ve çocuğu tanıma değerlendirmeye yönelik bunu uygulamaya dökebileceğimiz bir eğitim alsaydık daha yararlı olabilirdi"* bi-iminde

d¿ĸ¿ncelerini ifade etmiĸtir. ñ¥rg¿n eĵitim almak isterdimò bi-iminde ºneri sunan Cansu, Ebru ve Lale ise ñ*Açık öğretim okuduğum için hani birebir olsa belki daha yararlı olabilirdi. Sadece kitap üstünde yazan bilgileri okuyup sınava girip vermişliğim var ama bu konuyla ilgili birebir eğitim almak isterim tabii ki"* yanētēnē vermiĸlerdir.

Araĸtērma s¿recine katēlan ºĵretmenlerin b¿y¿k bir bºl¿m¿n¿n, -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde g¿-l¿klerle karĸēlaĸtēklarē ancak bunlarēn birbirinden farklēlaĸtēĵē gºr¿lmektedir. ¥ĵretmenler bu s¿re-te en -ok sēnēflarēndaki -ocuk sayēsēnēn fazla olmasē, tanēma ve deĵerlendirme s¿recine yeterli zaman ayērma, bazē -ocuklarē tanēmada zorlanma ve ailelerle iĸbirliĵi yapmada g¿-l¿k yaĸadēklarēnē belirtmiĸlerdir. ¥ĵretmenlerin lisans ºĵrenimi ya da hizmet s¿recinde bu konuda nitelikli bir eĵitim almēĸ olmamalarē da g¿-l¿klerle karĸēlaĸmalarēnda bir etken olabilir. ¢¿nk¿ ºĵretmenlerin yarēsēndan fazlasē bu konuda bir eĵitim aldēklarēnē dile getirmelerine karĸēn az bir bºl¿m¿n¿n aldēklarē eĵitim -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿reci ile ilgilidir. Bunun dēĸēndakiler ºl-me ï deĵerlendirme, bireyi tanēma teknikleri gibi genel dersler aldēklarēndan sºz etmiĸlerdir. Araĸtērmada yer alan ºĵretmenlerin bir bºl¿m¿ bu s¿re-te uygulamalē bir eĵitim almanēn meslek hayatlarēnda daha faydalē olabileceĵini ya da -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ile ilgili ders almak istediklerini belirtmiĸlerdir. Ayrēca hizmet i-i eĵitim alan az sayēdaki ºĵretmenin de bu eĵitimden memnun olmadēĵē gºr¿lmektedir. Doĵan ve Tatēk (2014) in okulºncesi ºĵretmenlerinin hizmet i-i eĵitim gereksinimlerini belirlemeye yºnelik yaptēklarē -alēĸmada da benzer bulgular elde edilmiĸtir. Araĸtērmaya katēlan okul ºncesi ºĵretmenlerinin en -ok katēlmak istedikleri hizmet i-i eĵitim programlarē; ñ¥zel eĵitime gereksinim duyan -ocuklarēn ºzellikleri, erken m¿dahale programlarē, duyularēn eĵitimi, deĵerler eĵitimi, okulºncesi dºnemde kaynaĸtērma eĵitimi ve okulºncesi eĵitimde rehberlik hizmetleriò bi-iminde sēralanmēĸtēr. Bu araĸtērma bulgularē arasēnda yer alan ve ºĵretmenlerin bazē -ocuklarē tanēmada g¿-l¿k yasadēklarē bulgusu ile bu sonu-lar arasēnda bir baĵ kurularak ºĵretmenlerin kaynaĸtērma ºĵrencilerini tanēma ve

deĵerlendirme konusunda eĵitime ihtiya- duyduklarē sºylenebilir. Ancak hizmet i-i eĵitim konusunda yapēlan -alēĸmalar ºĵretmenlerin bu konuda genel olarak olumsuz bir tutuma sahip olduklarēnē da gºstermektedir (Konokman, Yavuz, Tanrēseven ve Karasolak, 2013; G¿lmez, 2004; Sezer, 2006; Baĸkan, 2001). Bu sonucun ¿lkemizde hizmet i-i eĵitim programlarēnē planlanma, uygulanma ve deĵerlendirme s¿recinde yaĸanan problemlerle iliĸkisi olduĵu d¿ĸ¿n¿lmektedir.

¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde karĸēlaĸtēklarē g¿-l¿klerden biri de sēnēflarēndaki -ocuk sayēsēnēn fazla olmasē ve bu s¿rece zaman ayērmada zorlanmalarēdēr. Taner (2005) ve Aypay (2009) tarafēndan ger-ekleĸtirilen araĸtērmalarda da benzer bir bi-imde ºĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde en -ok -ocuk sayēsēnēn fazlalēĵē, zaman kēsētlēlēĵē, ailelerin ilgisizliĵi ve bilgiyi kayēt etme gibi g¿-l¿klerle karĸēlaĸtēklarē, -ocuk sayēsēnēn az olduĵu sēnēflarda daha ¿retken bir ortamēn oluĸturulabildiĵi belirlenmiĸtir. Okulºncesi eĵitim s¿recinde ºĵretmen baĸēna d¿ĸen ºĵrenci sayēsē ¿lkeler arasēnda farklēlēklar gºstermektedir. ¥rneĵin; OECD ¿lkelerinde bu sayē ortalama 15 kiĸidir. Meksika i-in 25, T¿rkiye i-in 23, ķili i-in 22, Brezilya i-in 17 kiĸi olarak gºr¿lmektedir. (ķimĸek, 2014). Bu durumda OECD ¿yesi ¿lkeler ortalamasē ile karĸēlaĸtērēldēĵēnda T¿rkiyeôde ºĵretmen baĸēna d¿ĸen ºĵrenci oranlarēnda ger-ekten bir y¿kseklik olduĵu dikkat -ekmektedir. T¿rkiyeôde ¢ocuk Bakēm Hizmetlerinde Arz ve Talep Durumunun incelendiĵi raporda (2015) -ocuĵu okulºncesi eĵitim kurumuna devam eden annelerin de bir ºĵretmene 15 -ocuk oranēnē -ok fazla bulduklarē ve bunun 8 -ocuĵa bir personel d¿ĸecek bi-imde planlanmasē gerektiĵini ºnerdikleri gºr¿lmektedir.

¢alēĸmada son olarak **öğretmenlerin çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinin daha etkin hale gelmesine yönelik görüşlerini belirlemek** ¿zere ñ¢ocuklarē tanēma ve

deĵerlendirme s¿recinin daha etkin hale gelmesine yºnelik ºnerileriniz nelerdir?ò sorusu yºneltilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin bu soruya verdikleri yanētlar Tablo 10ôda gºr¿ld¿ĵ¿ gibi iki ayrē tema altēnda toplanmēĸ, 31ôi ñ*Öneri belirtenler*ò, 3ô¿ ñ*Öneri belirtmeyenler"* olarak belirlenmiĸtir.

Tablo 10

Öğretmenlere "Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinin daha etkin hale gelmesine yönelik önerileriniz nelerdir?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Çocukları tanıma ve değerlendirme sürecinin daha etkin hale gelmesine yönelik önerileriniz nelerdir?	**f**
a. Öneri belirtenler	**31**
a.1. Tanēma ve deĵerlendirme ile ilgili formlar d¿zenlenmeli	19
a.1.1. ķekil ve sayē a-ēsēndan d¿zenleme yapēlmalē	12
a.1.2. Kullanēm ĸekli a-ēsēndan d¿zenleme yapēlmalē	7
a.2. Sēnēflardaki -ocuk sayēsē azaltēlmalē	5
a.3. Rehber ºĵretmenlerden yararlanēlmalē	4
a.4. ¥ĵretmene yardēmcē personel olmalē	3
a.5. Aile eĵitimi yapēlmalē	3
a.6. Sēnēftaki yaĸ grubu dengeli olmalē	2
b. Öneri belirtmeyenler	**3**
Görüşler Toplamı	**34**

¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ile ilgili formlarēn d¿zenlenmesi konusunda ºnerilerde bulunan ve bu d¿zenlemelerin ĸekil ve sayē a-ēsēndan yapēlmasē gerektiĵini ifade eden ºĵretmenlerden ¥znur, Canan ve Belginò *Çok fazla kâğıda dökülme, evrak işinin kaldırılması gerektiğini düşünüyorum. Yani çok fazla kâğıt var aynı şeyi oyun gözlem formunda da yazıyorsunuz sistematik gözlem formunda da var"* bi-iminde ifade etmiĸlerdir. Tanēma ve deĵerlendirme ile ilgili formlarēn kullanēm ĸekli a-ēsēndan d¿zenleme yapēlmalē bi-iminde gºr¿ĸlerini belirten ºĵretmenlerden Yurdag¿l, Tuĵba, Sevcan ise ñ*Doldurduğumuz bu formlar ilkokula başladığında ilkokul öğretmeni için rehber olabilir. Bunların daha etkin olması için çocukların birinci sınıfa çocuğun başladığı ilköğretim kurumuna gitmesi gerekiyor diye düşünüyorum"* ĸeklinde gºr¿ĸlerini dile getirmiĸlerdir. ñSēnēflardaki -ocuk sayēsē azaltēlmalēò

bi-iminde ºneri getiren ºĵretmenlerden Cansu*" Bence öncelikle işte 25 kişi bir anasınıfı için çok kalabalık bir grup… Grup sayısı biraz daha az olduğunda bu tanıma ve değerlendirme süreci daha avantajlı bir hale geliyor",* Nehir *"En başta çocukların sayısının azalması… Sınıfta 20den az çocuk olursa öğretmen o çocuklara daha fazla zaman ayıracağından çocuğu daha iyi tanıyıp daha iyi değerlendirebilir"* bi-iminde d¿ĸ¿ncelerini ifade etmiĸlerdir. Gºr¿ĸme yapēlan ºĵretmenlerden, ñºĵretmene yardēmcē personel olmalēò bi-iminde ºneride bulunan Canan ise *"…bence benim görüşüm ne derece kayda geçer bilmiyorum ama bütün okulöncesi öğretmenlerinin yanında bir yardımcı öğretmen olmalı. Hem bu sürecin daha etkin olması hem bütün çocukları daha iyi tanımak ve değerlendirmek açısından bence her öğretmen bir yardımcı ile çalışmalı"* c¿mleleri ile d¿ĸ¿ncesini dile getirmiĸtir.

Tablo 10ôda da gºr¿ld¿ĵ¿ gibi ºĵretmenlerin -oĵunluĵu -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinin daha etkin hale gelmesine yºnelik -eĸitli ºnerilerde bulunmuĸlardēr. ¥ĵretmenlerin b¿y¿k bir bºl¿m¿n¿n ºnerileri -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde doldurulmasē ºn gºr¿len formlarla ilgilidir. ¥ĵretmenler formlarda ĸekil ve sayē ve kullanēm ĸekli a-ēsēndan d¿zenleme yapēlmasēnēn yararlē olabileceĵini belirtmiĸlerdir. 2013 yēlēnda uygulamaya konulan Okulºncesi Eĵitim Programēnda ºĵretmenlerin bu ºnerilerinin bir bakēma dikkate alēndēĵē gºr¿lmektedir. Sēnēflardaki -ocuk sayēsēnēn azaltēlmasē konusundaki ºneri ºĵretmenler tarafēndan bu son soru kapsamēnda da dile getirilmiĸtir. ¥ĵretmenlerin ºneride bulunduklarē diĵer konular; okullardaki rehber ºĵretmenlerden etkin bir bi-imde yararlanēlmasē, sēnēfta ºĵretmene yardēmcē personel olmasē, bu konuda aile eĵitimi yapēlmasē bi-iminde sēralanmaktadēr.

Sonuç ve Öneriler

Araкtērma sonucunda;

- Okulºncesi º ĵretmenlerinin -ocuklarēn tanēma ve deĵerlendirme s¿recinin ºnemi ve gereklilиĵine inandēklarē, en -ok gºzlemden yararlandēklarē ancak elde ettikleri verileri kullanma konusunda eĵitime ve desteĵe gereksinimleri oldu ĵu belirlenmiкtir.
- ¥ĵretmenlerin bu s¿re-te yaкadēklarē g¿-l¿klerin nedenleri arasēnda sēnēflarēndaki -ocuk sayēlarēnēn fazla olmasēna karкēn kendilerine yardēmcē olabilecek bir personelin olmamasē, ailelerle iкbirliĵi yapmada sorunlarēn yaкanmasē ve ºzellikle bazē -ocuklarē tanēmada yaкanan g¿-l¿kler sayēlabilir. Ayrēca bu konuda lisans º ĵrenimleri sērasēnda ya da daha sonra aldēklarē eĵitimin yetersiz ve amaca hizmet etmekten uzak olmasē yaкadēklarē g¿-l¿klerin nedenleri arasēnda sayēlabilir.
- ¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinin daha etkin hale getirilmesi konusunda sēraladēklarē ºnerilerin de bu s¿re-te karкēlaкtēklarē g¿-l¿klerin giderilmesine yºnelik ºneriler olduĵu gºr¿lm¿кt¿r. Bu ºneriler arasēnda en ºnemli yeri alan; ñ-ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde kullanēlan formlarēn d¿zenlenmesiò ºnerisinin bir bakēma yeni Okulºncesi Eĵitim Programēnda yerine gelmiк olmasē sevindiricidir.

Araкtērma s¿recinde elde edilen sonu-lara dayanarak aкaĵēdaki ºnerilerde bulunulabilir:

- ¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinin daha etkin hale gelmesine yºnelik ºnerileri ilgililer tarafēndan dikkate alēnmalē ve eĵitim politikalarēnēn hazērlanmasēnda yol gºsterici olmalēdēr.
- ¦niversitelerin Okulºncesi ¥ĵretmenliĵi Eĵitim Programlarēnda ñ¢ocuklarē Tanēma Teknikleriò zorunlu bir ders olarak yer almalēdēr.
- ¢ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿reci, ºnemi ve bu s¿re-te kullanēlmasē gereken yºntem ve teknikler konusunda nitelikli, º ĵretmenlerin gereksinimleri belirlenerek

hazērlanmēĸ ve etkileĸimli bir s¿re- ile y¿r¿t¿lebilecek hizmet i-i eĵitim programlarē d¿zenlenmelidir.

- Okulºncesi Eĵitim ve Ķlkºĵretim Kurumlarē Yºnetmeliĵi (2014) 6. Madde b bendinde belirtilen ñ*Bir gruptaki çocuk sayısının 10'dan az, 20'den fazla olmaması esastır. Çocuk sayısı fazla olduğu takdirde ikinci grup oluşturulur. Ancak, her bir grubun azami çocuk sayısı dolmadan yeni grup oluşturulamaz. Tek ana sınıfı ve uygulama sınıflarında ise sınıf kapasitesi dikkate alınarak çocuk sayısı 25'e kadar çıkarılabilir"* h¿km¿ yeniden gºzden ge-irilmeli ve bu konuda gerekli yasal d¿zenlemeler yapēlarak sēnēflardaki -ocuk sayēlarē azaltēlmalēdēr.
- Sēnēflarda ºĵretmenlere -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme s¿recinde zamanlarēnē daha verimli deĵerlendirebilmeleri, nitelikli gºzlem ve kayēt yapabilmeleri i-in destek olabilecek yardēmcē ºĵretmen ya da bir personel gºrevlendirilmelidir.
- ¥ĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik doldurduklarē geliĸim raporu dēĸēndaki belge ve formlarēn da e-okul benzeri kanallar ile ¿st eĵitim kademesindeki ºĵretmenlerle paylaĸēmē saĵlanmalēdēr. Bu durum ºĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirmeye yºnelik yaptēklarē -alēĸmalarēn farklē bir boyutta anlam kazanmasēna yol a-acaĵē gibi ilkokul ve okulºncesi ºĵretmenleri arasēnda bir baĵlantē kurulmasē da yardēm edebilir.
- T¿rkiyeônin farklē bºlgelerinde gºrev yapan ºĵretmenlerin -ocuklarē tanēma ve deĵerlendirme ama-lē yapēlan -alēĸmalara iliĸkin gºr¿ĸleri ve bunlarēn -eĸitli deĵiĸkenlere gºre farklēlaĸēp farklēlaĸmadēĵēnē belirlemeye yºnelik daha geniĸ kapsamlē araĸtērmalar yapēlabilir.

Kaynakça

Acar, ¢. (2000). ¥zel Eĵitim ¥ĵretmenlerinin Sēnēflarēnda Karкēlaкtēklarē Problem Davranēкlarēn ¢ºz¿m¿ne Yºnelik Ger-eklекtirdikleri ¢alēкmalarla ĶlgiliGºr¿к ve ¥nerileri. Yayēnlanmamēк Uzmanlēk Tezi. Anadolu ¦niversitesi Eĵitim Bilimleri Enstit¿s¿.

Aksa-, A. S. (2012). ñ*Okulöncesi Rehberlik Çalışmalarında Rehberlik Çalışmalarında Kullanılabilecek Öğrenci Tanıma Tekniklerio*, *Okul Öncesinden İlköğretime Farklı Uygulamalar Sempozyumu*, Ķstanbul.

Aslan, M. ¥., Tuĵrul, B. (2014). ñ*Okulöncesi Dönemdeki Çocukların Oyunlarında Ortaya Çıkan Zorbalık ve Mağdur Olma Davranışlarının İçerik Analizio*, *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(1), 60-77.

Aypay, A. (2009). *Öğretmenlerin Hizmet Öncesi Eğitimlerini Değerlendirmeleri* [Teachersô Evaluation of Their Pre-Service Training]. *Educational Sciences: Theory & Practice,* 9, 3, 1087-1123.

Baкkan, H. (2001). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine ilişkin algı ve beklentileri* (Denizli ¥rneĵi). Yayēnlanmamēк Y¿ksek Lisans Tezi, Pamukkale ¦niversitesi Sosyal Bilimler Enstit¿s¿, Denizli.

Bakērcēoĵlu, R. (1997). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik,* Ankara: Anē Yayēncēlēk.

Doĵan, B., TATIK R., ķ. (2014). Okulºncesi ¥ĵretmenlerinin Hizmeti-i Eĵitim Ķhtiya-larēnēn Belirlenmesi. *International Journal of Social Science.* Sayē 27. Cilt 1 sf 521-539.

Doĵan, B., Tatēk R., ķ. (2014). Okulºncesi ¥ĵretmenlerinin Hizmeti-i Eĵitim Ķhtiya-larēnēn Belirlenmesi. *International Journal of Social Science.* Sayē 27. Cilt 1 sf 521-539.

Epstein, A. S., Schweinhart, L. J., DeBruin-Parecki, A., & Robin, K. B. (2004). *Preschool assessment: A guide to developing a balanced approach* (NIEER Policy Brief, Issue 7). New Brunswick, NJ: National Institute for Early Childhood Research.

G¿lmez, Ķкler S. (2004). *Sınıf öğretmenlerine uygulanan hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi*. Yayēnlanmamēк Y¿ksek Lisans Tezi. Sakarya ¦niversitesi Sosyal Bilimler Enstit¿s¿, Sakarya.

G¿ndoĵdu, T.; Turan, S.; Kēzēltaĸ, E.; ¢imen, N.; Kayserili, T. (2008). 2002 ve 2006 okul ºncesi eĵitim programlarēnda yer alan deĵiĸikliklerin ºĵretmen algēlarēna gºre karĸēlaĸtērēlmasē. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*. Sayē:17. 47-71.

Karasar N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayēn Daĵētēm.

Konokman, Y., G., Tanrēseven, I., ve Karasolak, K. (2013). ¥ĵretmenlerin Hizmeti-i Eĵitim Etkinliklerine ĸliĸkin Tutumlarēnēn Belirlenmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 997-1010.

McAfee, O. Ve Leong, D. J. (2007). *Assessing and guiding young children's development and learning* (Fourth edition). Boston: Pearson Education, Inc.

Milli Eĵitim Bakanlēĵē MEGEP Projesi (2006) . *Çocukları Tanıma Teknikleri.* Ankara: Milli Eĵitim Basēmevi.

MEB (2014). Okulºncesi Eĵitim ve ĸlkºĵretim Kurumlarē Yºnetmeliĵi. http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140726-4.htm 5 Kasēm 2015 tarihinde edinilmiĸtir.

MEB. (2006). *Okul Öncesi Eğitim Programı*, ĸstanbul: Milli Eĵitim Basēmevi.

MEB (2012). *Millî Eğitim Bakanlığı Okulöncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği*. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25486_.html adresten 10 Ekim 2012 tarihinde edinilmiĸtir.

MEB (2013). *Okulöncesi Eğitim Programı.* *http://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_04/04124340_programkitabi.pdf* adresten 24 Aĵustos 2015 tarihinde edinilmiĸtir.

¥ren, M. (2011). Okulºncesi Eĵitimde ¢ocuklarē Tanēma ve Deĵerlendirme. Aydoĵan Aykut Ceyhan, Meral ¥ren (Ed.), *Çocukları Tanıma Teknikleri* i-inde (s. 5-8 ve 81). Eskiĸehir: Anadolu ¦niversitesi A-ēkºĵretim Fak¿ltesi Yayēnlarē.

Saĵlam, M. (2008). Okulºncesi eĵitim programlarēnēn deĵerlendirilmesi. M. Saĵlam (Ed.). *Özel öğretim yöntemleri* (s.157-180). Eskiĸehir: Anadolu ¦niversitesi Yayēnlarē.

Sezer, E. (2006). *Milli eğitim bakanlığına bağlı devlet okullarında çalışan psikolojik danışman ve rehber öğretmenlerin hizmetiçi eğitime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi (*Ķstanbul Ķli ¥rneĵi). Y¿ksek Lisans Tezi. Yeditepe ¦niversitesi, Ķstanbul.

ķimĸek, H. (2014). *OECD 2013 Eğitim Göstergeleri Raporu: Ne Ekersen Onu Biçersin*. Ķstanbul K¿lt¿r ¦niversitesi.

Taner, G. (2005). ñ*Bireyi Tanıma Tekniklerinin Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi*ò Y¿ksek Lisans Tezi, Konya: Sel-uk ¦niversitesi Sosyal Bilimler Enstit¿s¿, ¢ocuk Geliĸimi Eĵitim Bilim Dalē.

T¿rkiyeôde ¢ocuk Bakēm Hizmetlerinde Arz ve Talep Durumu (Eyl¿l, 2015). D¿nya Bankasē ve Ķsve- Uluslararasē Kalkēnma Birliĵi Ajansēônēn (SIDA) desteĵiyle ñ*Kadınların Ekonomik Fırsatlara Erişiminin Araştırılması Projesi"* kapsamēnda Development Analytics tarafēndan hazērlanan rapor.

T¿rn¿kl¿, A. (2000). Eĵitimbilim Araĸtērmalarēnda Etkin Olarak Kullanēlabilecek Nitel Bir Araĸtērma Tekniĵi: G°r¿ĸme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. Sayē:24. Ankara: Pegema Yayēncēlēk.

Yēldērēm, A. , ķimĸek, H. (2011) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (8th ed.) (Qualitative Research Methods in Social Sciences). Ankara: Se-kin Yayēnevi.

Extended Abstract

Beginning

Identification and assessment of children is a meaningful decision process to collect information about children systematically, to evaluate and record them consistently by using various tools in an objective way. It is also the keystone of creating an appropriate educational environment for children. Therefore, it is necessary for teachers to do identification and assessment of preschool children regularly. The preschool programs and applied in Turkey and related regulations for that give teachers by important duties and responsibilities. However the views of the teachers who are practicers of the process are extremely important to reach the aimed results. In this context, the main concern of this study is to take views of the preschool teachers on the practices for purpose of identification and assessment of children.

Method

The research is carried out by qualitative method with survey model. Survey methods research is one of the approaches aiming to identify the existing situation in the present or in the past. In the study, views of preschool teachers about the identification and assessment of children are described directly. The study group consist of, 34 in total, 21 preschool teachers working at independent public preschool and 13 preschool teachers working preschools within the primary schools. Data is collected by semi-structured interview as one of the qualitative data gathering techniques and analyzed by descriptive analysis method. The data is presented quantitatively and supported by quotes taken directly from the interviews.

Findings and Comments

According to the findings, preschool teachers find identification and assessment of children necessary, and they make observation and use interview techniques in general. Preschool

teachers stated that they mostly fill progress report, systematic observation form, play time observation form and keep record of anecdotes. However, while some of the teachers are working systematically, some of them are making unsystematic observations and assessment are mostly made in the process of free play time activity. It is found that the preschool teachers used information gathered during the assessment processes to write progress report, to inform parents and to plan activities but some of the teachers have never used them at all. It is seen that because of excessive number of students, teachers have difficulty in spending time for identification and assessment of children and collaborating with family. The teachers made suggestions on making regulations on the forms used for identification and assessment of children, reducing the number of students in the classrooms and taking support from school counselor..

Results and Suggestions

As a result, it can be seen that preschool teachers believe in the importance and necessity of the identification and assessment of children; they highly use observation to make it, but they need training and support to use the information obtained from assessment of children. There are causes of having difficulties in the process of identification and assessment of children. These is no personnel in the class to help preschool teachers despite of excessive number of children in the preschool class. The other causes are having troubles with cooperating with families and problems during the identification of the children. Additionally, the education that they had during their undergraduate studyôs being insufficient and being away from serving to the purpose can be listed among the reasons of struggles that they encountered. It is pleasing that the most significant suggestion giving by the preschool teachers which is ñrevising the forms used in assessment of childrenò is realized and reformed with the new 2013 Preschool

Education Program. It is hoped that for teachersô all suggestionsô being taken into consideration by authorities and their being used as a guider for forming educational policies.